

Kommunledningsförvaltningen
Tillväxtkontoret
Jan-Olov Bäcklund, 0921 - 62 187
jan-olov.backlund@boden.se

Remissyttrande över landsbygdskommitténs slutbetänkande (SOU 2017:1)

Bodens kommun vill framföra följande synpunkter avseende rubricerade slutbetänkande:

Inledningsvis vill vi uttrycka vår tillfredsställelse att landsbygdsfrågorna lyfts i ett sammanhang. Kommitténs arbete har gett många goda signaler som, med rätt vidare hantering, kan bidra till en starkare utveckling på landsbygden under kommande år.

Övergripande synpunkter

Ett resonemang som vi gärna vill stödja är möjligheten att genom en lyckad integration skapa befolkningstillväxt i tidigare avfolkningsbygder. Detta kräver dock en nära samverkan mellan central, regional och lokal nivå. Lösningarna måste vara lokala och utformas i berörda kommuner. Samtidigt bör det finnas ett intresse även i andra delar av landet att förutsättningarna för tillväxt jämnas ut. Därmed minskar överhettningssproblem, behov av kostnadsutjämnningar, behov av olika stöd. Priset som måste betalas är olika insatser för att främja vägen in i samhället, genom boende, genom utbildning, genom arbetstillfällen. Ansvariga myndigheter måste få signaler att aktivt bidra till utvecklingen av landsbygden.

Vi konstaterar samtidigt att ett flertal av de förslag som lanseras har formen av utredningsuppdrag. Det är angeläget att den politiska vidarebehandlingen av betänkandet vässar dessa förslag och drar dem till ett praktiskt genomförande, så att inte idéer om förändring och utveckling stannar vid att vara idéer.

En mycket konkret fråga är vad som egentligen bedöms som landsbygd. Utredningen talar själv om flera olika landsbygder och landar i definitionen *"Med landsbygder avses i dessa direktiv alla områden utom stora och medelstora städer med närliggande områden."*

Utredningen har därutöver använt Tillväxtanalys metod för indelning av kommuner i sex olika grupper, varav tre utgör olika typer av landsbygd.

Inom Jordbruksverket tillämpas istället en klassificering av kommuner i fyra olika kategorier:

- *Storstadsområden*: kommuner där 100 procent av befolkningen tillhör kategorin TOT eller TON. Dessa kommuner finns endast i storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö.
- *Stadsområden*: kommuner med en befolkning som är minst 30 000 och/eller där den största tätorten har minst 25 000 invånare. Mindre kommuner som gränsar till dessa större kommuner och där utpendlarna som andel av nattbefolkningen överstiger 50 procent kopplas också till respektive storstadsområden.
- *Landsbygd*: kommuner som inte ingår i de två tidigare klassificeringarna (storstadsområden och stadsområden) och som samtidigt har en befolkningstäthet av minst fem invånare per km².
- *Gles landsbygd*: kommuner som inte ingår i de tre övriga klassificeringarna och som har en befolkning som är mindre än fem invånare per km².

Det vore värdefullt att den statliga organisationen kunde etablera en gemensam definition av begreppet landsbygd och ett förhållningssätt till denna.

Kommentarer om enskilda förslag

Utbyggnad av bredband

Jordbruksverket har under de senaste åren erbjudit stöd för utbyggnad av bredband på landsbygden. Boden är en av de kommuner som legat långt framme i dessa utbyggnader. Det som nu återstår att göra är områden som är mycket glest bebyggda, med långa grävsträckor för varje anslutning och därmed höga kostnader. Samtidigt ser vi en splittrad lokal marknad, där flera aktörer strävar efter att skapa bredbandsnät inne i själva staden men inte lyckas erhålla tillräckligt stor penetration. Vi skulle gärna se att framtida stöd till bredbandsutbyggnad även skulle kunna användas för att skapa ett sammanhållet stadsnät i kommuner där marknaden inte själv förmår detta.

Utlokalisering av statliga jobb

Vår uppfattning är att nivån 10 000 jobb är alldeles för försiktigt hållen. Beräkningen är gjord utifrån den ökning som skett av antalet statliga jobb i Stockholm efter 2008 och utlokaliseringen ska ske under en period om 5-7 år. Det förefaller inte långsökt att utgå från att tillväxten av statliga jobb under kommande 10-årsperiod håller ungefär oförändrad takt. Ambitionen borde alltså kunna närma sig 20 000 jobb, utan att detta drabbar huvudstadens arbetsmarknad. Några sådana nya jobb som borde kunna utlokaliseras är till exempel det landsbygdsforskningscentrum som utredningen skisserar.

Kapital till landsbygden

Utredningen presenterar intressanta tankar avseende kapital till investeringar och bostadsbyggande. Detta är vitala frågor för att främja intresset för satsningar på landsbygden. Inte minst kan krav på nedskrivningar av nya bostadsfastigheter bromsa nödvändiga investeringar. En statlig värdegaranti för 10-15 år skulle kunna vara ett annat instrument som gör det enklare att starta bostadsbyggen.

Incitament för inflyttning till landsbygden

Förslaget att regeringen utreder möjligheten att skriva av studieskulder kan vara ett sätt att uppmuntra till boende i de 23 berörda kommunerna. Samtidigt är förslaget otillräckligt. Det måste i dessa kommuner etableras sådana jobb som är av intresse för välutbildade yngre för att det ska bli aktuellt att flytta dit. Det måste även bli intressant för människor som inte har studielån att bosätta sig där. Samtidigt måste gränsdragnings effekterna beaktas. Annars finns en risk att flyttströmmarna endast sker mellan grannkommuner medan en större regional obalans kvarstår.

I detta sammanhang vill vi även aktualisera behovet av en reformerad strandskyddslagstiftning. Dagens lagstiftning begränsar möjligheterna att bygga på väldigt attraktiva platser inom landsbygden. En förändring skulle kunna öka intresset för inflyttning utan att allemansrättsligt skydd skulle begränsas i någon större omfattning.

Finansiering genom ändrade reseavdrag

Detta förslag beskrivs endast skissartat som en övergång från tidsgräns till avståndsgräns. Eftersom förslaget utgör en stor del av den tänkta finansieringen vore det värdefullt om det hade utvecklats närmare. I övrigt instämmer vi i utredningens resonemang kring svårigheterna att utveckla kollektivtrafiken i den mera glest befolkade landsbygden med sitt begränsade resandeunderlag.

Inge Andersson
Kommunstyrelsens ordförande

